

Jekabaara

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a be bo kalo o kalo
Jamana baarada la EP: 2043 Bamako (Mali)

Dantigelikan

Bamananw ka kuma don, "fen goni o fen goni, n'a ye kan konona lateme, siga t'a la, konobara b'a koron". Diɓe be yoro min bi, geleya de be fan bee, yoro ma bo yoro la o la. Nka, a ka kan bee k'a don ko maa bee ka geleya fura b'i yere de bolo. A ka c'a la, diɓe geleya caman ju be dantemekoke de la. Aw m'a ye, duloki min kalala maa kelen kanma, n'o donbaga kera maa caman ye, n'o ma fara joona barisa a donbagaw farisogo sawura te kelen ye, a be lagosi joona, barisa a tena bila ka waati ke. O be cogo min, adamaden ka sorofen bee b'o cogo la. Misali la, a fora an ye ko maa kelen togola suman hake bilata ye kilo 250 de ye san konɔ, walasa ka dunkafa sabati ga konɔ. Aw k'a file, n'a fora k'o hake bilara maa fila togo la dun san konɔ, kongo bena de. Ayiwa, ni maa kelen togola suman hake bilata fana cayara ni kilo 250 ye dun? I k'a don dunkojuguya be na de! Hakili de ye diɓe ko bee ye. An k'an hakili labaara ka an ka duw jo. N'o kera, dunkafa ani nafolotigiya ni senyerekorɔ tena to kunpan na an si bolo belen. Diɓe fen foyi te sorɔ gansan, here fara here tana kan. Ɗefoda be ko bee la. Awa, i n'a fo jeli Bawuda Danbele b'a fo cogo min na, "tulon te diɓe konɔ. Ni ko min tinena a kebaga bolo, de be ke tulon ye". Maa be here sorɔ diɓe baara bee keko numan na, i n'a fo diɓe baara bee keko jugu be maa lagosi.

Tumani Yalam Sidibe

CMDT ni Otiwale ani cikelaw ka sendika ka laɓiniw

Ɗe 3

Sanzana komini lahalaw

Ɗe 6 ni 11nan

Nciba komini kibaruya

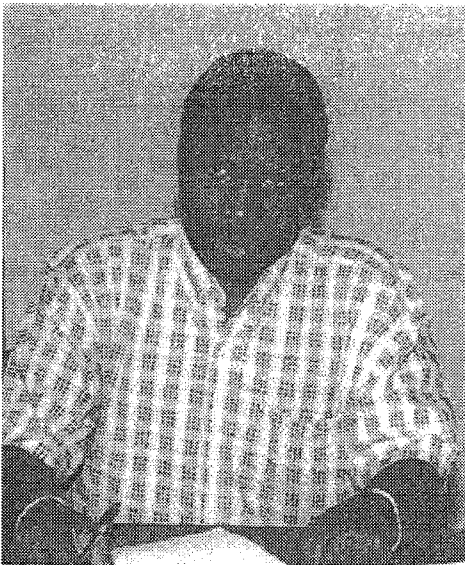
Ɗe 8; 9 ni 10nan

Senɗefurafeerelaw n'u ka kasaaraw

Ɗe 7

"Kalan be mogo son hakili la, nka kunnafoni be mogo bo kunpan na" Yoro Ulen Sidibe

Ka se n balima cikɛlaw ma

Usumani N. Tarawele

Nin y'an ye nowanburukalo la. O ye baara camanw kekalo ye AV ni CMDT bolo. O baaraw be tali ke ninnu de kan :

Koori sannifeere. Koori hakeba be bo kalo in de la. Awa iziniw bee fana be baara damine nowanburukalo la. An bee lajelen ka kan ka wulikajo ke walasa ka izini ka koori labarata hake lase u ma. Nk'o n'a ta bee, a nininen don AV fe, u ka peseli ke ka ben o kewaati ma min bolodara u ni maraw ka jogonyew senfe. O b'a to koori te bila ka meen peseli makononi na suguw konɔ, ani ka koorisuguw yere konona bali tijeni ma. I n'a fo a kera cogo min salon baarasan temenen na, a nininen don kooritigiw fe u ka farakonkabaaraw (zinelazi) ke, o b'a to koori n'a ne numan be to jogon na. A ka nini cemisenw fe, u kana fini faralenw don n'u bɛna mobiliw lafa koorila. Tuma dow la, an be finikolan faralenw soro koori la. Koori siri finimuguw fana na man kan ka farafara walima k'u nemanogosi. Finimugu kuraw be soro maraw konɔ. An kana koori pese basikili segesegebali kan. Ni koori pesera basikili numan dalabennen kan, o b'an bali girinya lafu ma, ponbasikiliw kan.

Waati surun kalanw laben.. O ye baara ye an man kan ka min ke bolokofeko ye. Kalandenw togo sebentaw ka kan ka bo cikɛdaw konɔ, kalanden jolen te minnu bolo. Walasa k'a ka soro sankorota, cikɛla kelen kelen bee ka kan ka lafaamuya cike yiriwabaaraw la. O kalansenw dun daminewale ye balikukalan de ye. Musow man kan ka ke o kalansenw konɔ bolokofemogow ye. Musow ka soro sankorotali jogoroba be ga ka ka musakaw nogoyali la. O de kanma a ka kan ka ke cikɛdaw nɛmaaw ni AW nɛmaaw sebenakoba ye.

Koperatifuw sigili. Ka da koperatifuw sigili yamaruya sariya kuraw taabolo kura kan, aw kelen kelen bee ka kan ka bayɛɛma ka ke koperatifu ye. Fen min ye koorisenenaw ye, an b'olu ladi u ka je koorisenenaw danma togola koperatifu konɔ, o de b'u nafa ani ka u deme u ka baara taabolo numan na. O koperatifu o be taabolo numan di kooriko ma. Koperatifuw be barika don sumanseɛne fana na (kaba, keninke, sango) ani baganmara ani baara werew minnu be waleya koorisenenaw fe. Nka koperatifu sigili sen kan o be waati jan ta. o de kanma wuli ka kan ka k'a fe joona, kabi sisan. CMDT ka lasigidenw b'aw deme k'a sebenw laben, u ni aw ka sendika nɛmaaw ani sigida yiriwabaara kebaga tow. N balima cikɛlaw an ka lajini ye aw ka folen ninnu faamuya. K'an ben bosen were.

Usuman N. Tarawele

Bensenma.

Ne ye n ban bensenmako ma
 barisa sanga t'a la
 barisa danbe t'a la
 barisa laban t'a la !
 Ne neginna bensenmako la
 barisa kun ta la
 barisa miirisira t'a la !
 Ne jorela bensenmako la
 barisa a t'a kebaga nafa
 barisa a te maa were nafa
 barisa nafa t'a la.
 Dije konɔ,
 An ka balo kuntaala bee
 N'an be ko o ko ke
 An k'o ke donni saba kan
 :
 Munna an b'a ke
 An b'a ke sira jumen fe
 A be se ka kuncɛ mun na bolo.
 Dije ka bon kufeko ma
 Awa a sigi ka gelɛn kufɛbaara ma.
 Nka,
 maa min b'a taayoro don tuma bee
 tile te gan o la abada !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisenekene

Maa be ko o ko la, ni m'o togo soro kuntanya be fo i ka dinenatige ma.
 barisa maa do de ye baaranin ke baaraba ye don do, awa maa do de ka kolonya fana ye baaraba ke baaranin ye don do. Nonte baaranin te dije na !

Tumani Yalam Sidibe

CMDT ni Otuwale ani cikɛlaw ka sendikaw ka ɲogonye

San 2003 setanburukalo tile 26, CMDT ni Otuwale ani cikɛlaw ka sendikaw ka ladalanogonye kera Segu.; ɲogonye in kun tun ye ninnu de ye

- 2002/2003 baarasan sannifeere taabolo ɲɛfoli.

- 2003/2004 baarasan sannifeere labenw

- kɔri koloma si numan ninini.

ɲɛfoli

2002/2003 baarasa sannifeere kera ka ɲɛ maraw kɔnɔ. Nka hake Sorota min tun bolodara san 2002 saminedonda la, n'o ye toni 500 00 ye, o hake ma se ka soro ka d'a kan ja kera Mali kono o san na. Kɔri ni sumanw soro nagasira. Nka kɔri hake min sorola, o % 97,34 kera kalite folo ye. O hake be 2001/2002 baarasan ta hake ni dugumada ce, n'o kalite folo hake kera a %97,96 ye. Wurusi kelen kofe, kɔrimugu

labora nin siraw de fe :

- Abijan gejida : toni 42 000
- Dakaru gejida : toni 25 000
- Lome gejida : toni 79 000
- Tema gejida : toni 14 000
- Konakri gejida : toni 2 000

Sanni Kodowari fitine ce, Mali kɔri beɛ tun be labo Abijan gejida de fe. Hakenin doronpe de tun be labo Dakaru gejida fe. Mali iziniw ka kɔrimugu hake santa benna toni 1,100 doronpe de ma. O hake ka dogon kojugu.

2003/2004 baarasan samine jena kosebe. Dannifenw kera dannijoonaw ye, kɔri fara sumanw kan. ɲinan baarasan kɔri koloma sorota hake be se ka teme toni 600 000 kan. O fana sankoro ta hake kura soroto ye Mali bolo. Nka siraw lahala be ka beɛ lasiran ɲinan. o de kanma ɲogonye in y'a lajini ke CMDT ni Otuwale ani cikɛlaw fe, u beɛ k'u

fanga fara ɲogon kan ka siraw laben walasa ka kɔriw laselinogoya iziniw la, jona.

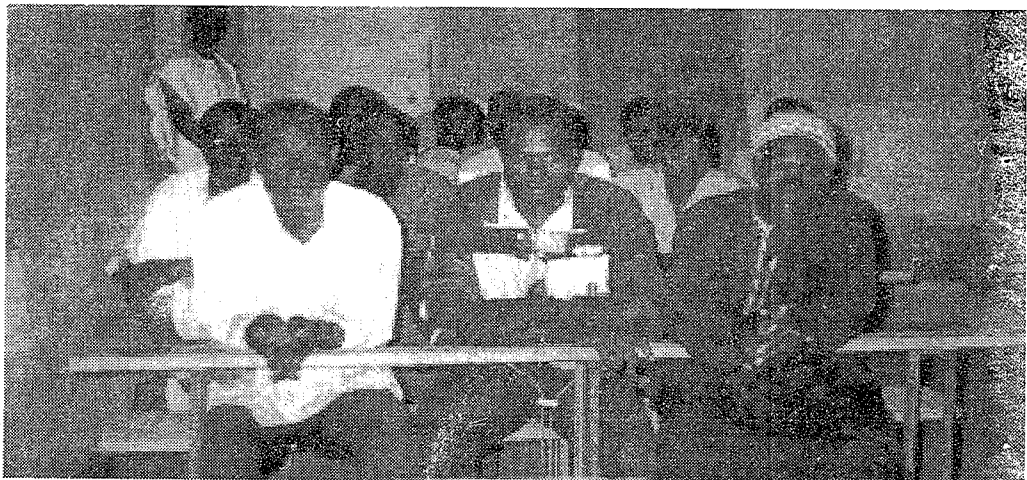
Kɔri koloma ɲenatomoni keli "AW" fe, o ye lajiniwa do ye. Hali bi "AW" dow b'u ka kɔri koloma ɲenatomokojugu ke. O bena ni Mali kɔri mangoyali ye diɲe kɔrisugubaw kono. Duguw kono kɔri segesegeli jekuluw kalanni bena to senna. A wajibiyalen be "AW" beɛ kan u k'u togola kɔrisegesegede-kesu soro u bolokoro, walasa ka baara in ke konuman.

Bagandumuniko fana kunkankuma fara ɲogonye in senfe. CMDT ni Otuwale ani Hukoma (HUICOMA) ni cikɛlaw ka sendikaw bena fara ɲogon kan walasa ka bagandumuniw lase cikɛlaw ma a waati berebere yere la.

Usumani N Tarawele
CMDT kalanfakuntigi (Bamako)

ɲogolaso AW Sigicogo

CMDT de ye Aw ka sigili sira don anw ɲogolasokaw koro. O kera san 1977, mekalo tile 15. O don de y'an ka aw sigidon ye. Cikeda 23 de be an ka AW kono. An ka AW peresidan ye Seriba Dembele ye. CMDT nana a jira an na k'a bena an ka dugu ke aw ye. Anw y'a jira CMDT la ko tiɲe yere la, gurupuman do temena an fe yan ka koro min y'an lasiran kosebe. An ko an t'a fe o ɲogon k'an lasoro tugu CMDT mogo y'a jira an na ko diɲe fen beɛ ye yelemafen ye, ko sen in na ta in ni folo ta taabolo tena ke kelen ye. An k'o la ko baasi te, k'a masoro, mogo mana ke cogo o cogo, fi ka son i kolanbaga de ye. O de kafisa

ɲogolaso ye duguba ye baara ni yeredon ye min sigibagaw danbe ye.

CMDT ye baarada y'an fe y'an min y'an cikɛlaw beɛ fa ye. An ba de fana ye CMDT ye. Olu de be sira don an koro. O de kanma an fana

sonna ka aw sigi sen kan an fe yan. An yere de b'an ka senefenw pese an yere ye k'u girinya hake di CMDT

A to be ɲɛ 4nan kan

№ 3 nan ta

sannifeere kebagaw ma. CMDT fana b'o wari sara an ye. An be cikidaw ka wari tila u ni nagon ce. Ni kunnata min yera girinya hake sorolen kan, o wari be bila aw ka musakakesu kono. Dogolabaarasara fana de be di aw ma, a b'a o ke k'a ka baaraw ke. An be don min na i ko bi, aw ye noba bo. N'an y'a laje, aw sigira san min yere la, koori hake min pesera an fe yan, o kera toni 87 ani-kilo 531. A selen ponbasikili la, a kera toni 90 ani kilo 50 ye. O kera sababu ye k'an ja geleya aw ka ko la. An nan'a ye ko fen don min be se ka dugu bo nogo la. O kanma an ka yiriwabaara bee be teme aw de ka sira fe. Kabi saminedonda mana se an be folo ka forosumaw de ke, walasa k'a don karisa ka koori tari ye nin hake ye, karisa ka suman tari hake ye nin ye.

An b'o jate minew ke k'o nogo lakdaw fana nini CMDT fe. CMDT pena o nogo hake dan ma. O be sena fo kana se sisan ma. Sisan, CMDT de bena ni koorisene waleya minew bee ye. Fen min ye sumannogow ye, sendika mogow de

Seriba Danbele, Nogolaso AW peresidan

bena n'o ye. Fenw bee be bila aw de ka bofo kan, o be soro k'u tila cikidaw ni nagon ce. Ni jurukanni fuma sera an ni CMDT ani sendika mogow be je ka juruw fessesecece nagon fs, ka juruw be jatemine minenjuru, nogojuru, hali ni BNDA juru be yen, an be je k'o bee nenabo k'o seberi bila ka taa BNDA la. Ni sannifeere kera ka ban, ni BNDA bena sarali ke cikidaw ye, a b'a ka juru tige ka bo wari sarata la. Anw

aw mogow be soro ka senekelaw ka wari sorotaw d'u ma. An ka baara be taa o taacogo de la aw siratege la.

Aw ye netaabaara jumenw waleya kabi a sigira sen kan ?

Aw de y'an ka kalanso jo siman na, ka kumbili ni toli ye. An ye ponpekolon fana sen. An y'o ponpekolon nini CMDT fe, a y'o d'an ma. O ponpekolon bilama yelemana ka ke ponpesoleri (tileja) ye. Aw de be jo n'o ponpesoleri kore bee lajelen ye. O bolen ko yen, an ye giriyasi fana san k'o ke ka tari kelen kooli. Musow be nakosene k'o kono tilema fe. Nk'an be don min na i ko bi, jiko geleya kera sababu ye k'o baara sensumaya. Hali ni musow ye nako sene cogo o cogo yen, ji te soro u fe k'o la bo. O de ker'o yoro ta finen ye. Kolon were be yen n'o senna masin fe, n'o ni ponpekolon in te kelen ye. Ji be bo o kolon fana na. nk'o ji fana man ca, barisa an ka dugu-jukoroji yoro ka jan kosebe. Sanni an k'an ka kalanso in jo, an ye magasa fila jo ani ka so were jo. O bolen ko yen, an ye kalanso folo min jo, an tun y'o jo bogo de la k'a kumbili ni toli ye. An ye basikili san ani ka basiw.

Nogolaso AW peresidan Seriba Danbele ko di sene taabolo kan ?

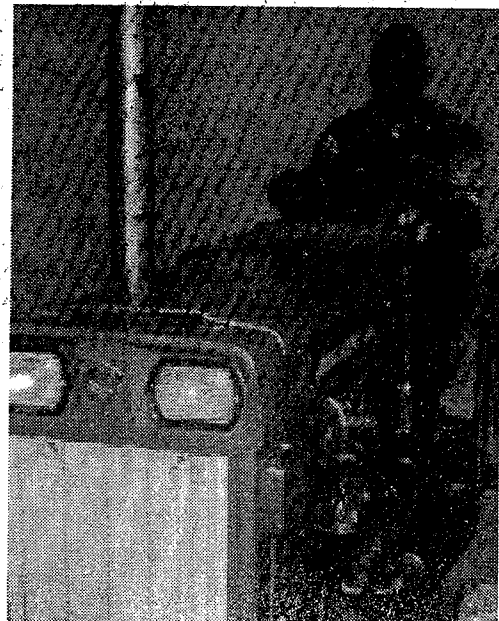
Ni ninen samijne taabolo in labanna nin cogo in na, o be diya an ye kosebe. Tine yere la, sene be k'an fe yan. Baara si te yen min be sene sanfe an bara yan. Sene de y'an ka baara ye, awa an ka soro bee fana be k'ale de la. Sene kelenpe de be se ka dugu mume bo nogo la anw bolu. Anw ka senefen kologirinw ye koori ni Kaba ani sajo ni binbiri de ye. Anw sigilen te foyi kan nogolaso yan sene ko.

Tarakiteri doncogo nogolaso

Tarakiteri labaara ladonnen kofe CMDT fe kuncala, sikaso CMDT

nekaa, n'o tun ye Ayuba kone ye, o de ser'an fe yan k'a nini an fe ko n'an be se ka tarakiteri dow ta, k'olu y'a ye kucala, u b'a fe k'a sifile Sikaso. CMDT y'an mogo woro (6) de nenatomo Sikaso mara la yan. An taara a laje Kucalakaw fe. An koseginnen, CMDT nana tarakiteriw d'an ma. Tarakiteriw dir'an ma sanwolonwula juru la. An mogo woro fana ye tarakiteri nin nu ta. An kelen ka baarake fo ka na se juru tilance la, an fana y'a lanini ke CMDT fe u ka tarakiteti juru don cikela werew la ka

A to be ne 5 nan kan

Jlɛ 4 nan tɔ

fara anw kan. An ko n'o kɛra, o b'a to mɔgow hakili bɛ lamin a baara numanya kan. An ko, n'a dun kɛra binko ye, o na kɛ bɛɛ ka bin ye. u y'a lajɛ, anw folɔ minnu ye baara in damine, o taabolo ka jɪ, u ye mɔgo wɛrɛw sen don a ko la. An ye tarakiteri labaarali damine kabi o waati fo ka na se sisan ma. Nɔgolasokaw koni ye tarakiteriko k'u kundoni ye kosebɛ. Ne de kɛr'a mɔgo folɔ ye nɔgolaso yan. An bɛ don min na i ko bi, tarakiteritigi mɔgo seegin (8) de bɛ nɔgolaso yan. Tarakiteri filatigi fana ka ca kosebɛ bi an bara yan.

Folɔ, n'an ka tarakiteriw tun tijɛna, CMDT de tun bɛn'u dilan. A tun b'a ka mekanisɛnw bila ka na. CMDT labanna ka numu dow ta kan'olu lafaamuya tarakiteri dilanni na. O numuw de tun bɛn'an ka tarakiteriw dilan. An b'o bolo de kan sisan. Nka sisan, ni numuw y'i ka tarakiteri dilan, e yɛrɛ de b'o wari sara. Nka, CMDT tun b'u labɛn an ye waati min, sarako tun t'an ni CMDT cɛ.

Nin tun ye Seriba Dembele kan ye, ka bɔ nɔgolaso.

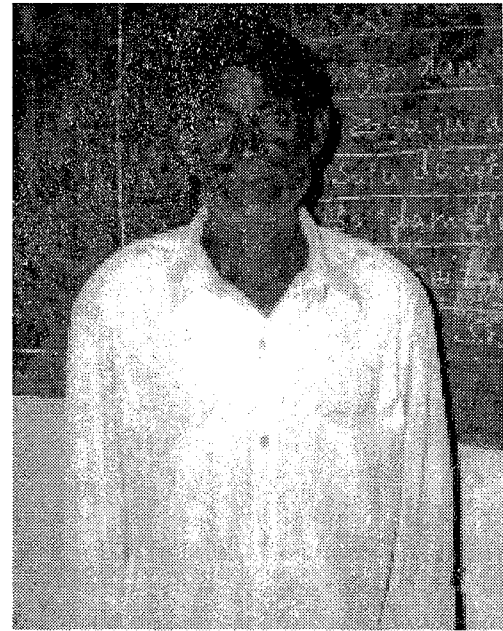
An ni Nɔgolaso Seriba Dembele ka jininkaliw kɔfɛ, an y'an jɛsin Sanata Dambele ma, n'o ye nɔgolaso muso jɛmaa jɔyɔɔfabaga ye. Ale ka fo la, gɛlɛya n'a ta o ta jiko ta fan fɛ, nɔgolaso musow bɛ mɔnɛ bɔ u yɛrɛ la nakɔsɛnɛ na, ka masɔɔ, u b'u ka nalakɛfɛnw sɔɔ nakɔsɛnɛ na ni ka nafa ladon u yɛrɛ kun nafoloko siratɛgɛ la. O bɔlɛn kɔ yɛn fana, nɔgolaso musow bɛ cikɛ u togolafɔroniw kɔnɔ cɛw kɛrɛfɛ, ka tɔnɔ sɔɔ u la. NK'o n'a ta bɛɛ, musow b'u jɔyɔɔ fana fa dukɔnɔbaaraw ni denbaya ladonni na nɔgolaso. Sanata Dembele ka fo la, olu cɛw bɛ sɛnɛ ke olu fana bɛ sɛnɛ kɛ. Sɛnɛ de ye nɔgolasokaw ka baara ye.

Jugu tɛ sɛbɛkɛla la

Nin ye ntaalen kɔɔba ye min jɔyɔɔ bonyana haali adamadenya taabolo numan bɛɛ la kabi lawale la, an bara yan. N'a fɔra ko jugu tɛ sɛbɛkɛla la, o kɔɔ bɛ jɪni hakili de kɔnɔ.

A b'a jira ko jugu tɛ maa si la i yɛrɛ kɔ, walima ka tɛmɛ i yɛrɛ kan. Mɔgo o mɔgo, n'e y'i ban i yɛrɛ la, ka fugariya k'i ka dijɛnatigɛ sinsin. kolo ye, jugu bɛɛ b'a sako sɔɔ i kan, barisa laban wɛrɛ tɛna sɔɔ i la maafɛmaaya kɔ.

Duguba kelen bɛ duguw cɛla Sikaso CMDT mara kɔnɔ, kijan kubeda la, san Zana komini kɔnɔ, min ye ntaalen in faamuya haali, ani ka wulikajɔ kɛ sɛbɛ sira kan jɛ bɛɛ ma, walasa ka dijɛnatigɛ sabati u yɛrɛ bolo ani ka kɛ sababu numan ye dafɛduguw bolo. An kan bɛ Nɔgolaso dugu de ma, min sigilen bɛ sanzama zana dugu kɛrɛfɛ ni kilomɛtɛrɛ saba ye. Baaraba min yɛrɛ jɪnikadɔn y'an lase nɔgolaso dugu kɔnɔ, o ye tarakiteriko donko ye barika la a cikɛlaw bolo. Sanzana min y'a komini duguba ye, o ni Sikaso furance ye kilomɛtɛrɛ 65 nɔgɔn ye, kucalasira kan. Nka farayɔɔronin b'a la numan fɛ. Nɔgolaso ye duguba ye bunaa hadamaden 800 ni kɔ bɛ sɔɔ min kɔnɔ. A sigibaa fanba ye senufow ye. Awa cikɛduguba don fana, kaba ni kɔɔri ani keninge ni binbiri bɛ cikɛ a jɛmaa yɔɔ min san o san. Fɛn min ye tiga ni kumafɛn wɛrɛw ye, o fana sɛnɛkɛnɛ yiriwalɛn bɛ dugu in kɔnɔ haali. Nɔgolaso ye dugu ye i bɛ fɔrokɛnɛ tari 40 ni 55 sɔɔ dabada kelen bolo yɔɔ min, tarakiteri ka caya dugu kɔnɔ, o y'o sababuya. Nɔgolaso ye cɛsiriduguba ye, i n'a fo Sanzana komini dugu wolonwula tɔw bɛɛ. O de kanma dunkafo sabatilen bɛ yɛn haali. An sɛlɛn Sanzana an ni yɛn mɛri Tɛngolo Maritɛn Jara ye an ka nɔgɔnkumajɔgɔnya folɔ kɛ, sann'a ka nɔgolasosira don an kɔɔ, k'an bilasirabaga k'a yɛrɛ demɛbaga do ye, n'o y'an balimake. Yusuf Sise ye, n'o yɛrɛ ye nɔgolasoka ye. Nɔgolasokaw y'an kunbɛn ni bonya ani kaarama ye koliji sumalɛn dafɛ, to goni kunna ani

Jnanziye Seyidu Danbele, Nɔgolaso AW sekerɛtɛri zenerali

siyɔɔ numan kɔnɔ. An sedon su yɛrɛ, dugu gatigi bɛɛ, ka far'a denmisɛnw n'a muso caman n'an ye su waati jan k'u ka kalanso kɔnɔ masala sɛnfɛ, bɛɛ y'i fɛta fo yɔɔ min, awa n'an ka jininkaliw bɛɛ fana ye jaabi lakika sɔɔ a kɛnɛ kan. Dugu jɛlɛn aw jɛmaaaw yaalala n'an ye ka se dugu nin mayɔɔw bɛɛ ma i n'a fo pɔnpekɔlɔn pɔnpusɔlɛri bɛ min na sisan. O sɛn kelen fɛ fana an ye tarakiteritigi caman fana kumajɔgɔnya. N'i donna nɔgolaso, buguso tɛ yɛn. A bɛɛ ye simanso ani toliso ye. Jɪninkali jaabi la o kadara kɔnɔ, aw peresidan Seriba Danbele y'a jira an na "Baara de bɛ adamaden bɛɛ lase a ka jɪnifɛn lakika ma. Fɛn min ye dijɛ hɛrɛ ye, ani a lasɔɔcogo, bɛɛ ka lajɪni y'o de ye". Nɔgolaso ye duguba ye sɛbɛ ni danyɛrɛla ye min kɔnɔmɔgo bɛɛ taabolo ye yɔɔ min. Nin boko folɔ in kɔnɔ, aw bɛna Sanzana mɛri Tɛngolo Maritɛn Jara ani nɔgolaso aw peresidan Seriba Danbele n'a ka sekerɛtɛri Zenerali Seri Danbele de ka hakilinaw kalan. Ni Ala sɔnna a ma, boko nata wɛrɛw kɔnɔ, aw bɛna kunafoni wɛrɛw sɔɔ Sanzana komini dugu wɛrɛw kunnen.

Tumani Y. Sidibe

Sanzana komini lahalayaw

**Tengolo Mariten Jara,
Sanzana komini meri**

An be don min na i ko bi, sigida be kotigiya be kominiw de bolo mali jamaana fan be, desantarezason y'o sababu ye. O b'a jira ko kominiw de y'an ka duguw be kun ye bi. Kun si dun te se ka di kuntigi ko. O de koson an y'an ka taama daminebaaraw n'a labanbaaraw nesin Sanzana meri yere ma, n'o ye Tengolo Marten Jara ye. O jemukanw file :

- **Nininkali** : An balimake Tengolo Mariten Jara, e de ye Sanzana komini meri ye. O kanma an b'a nini i fe i k'i ka komini dantige an ye.

Jaabi : Sanzana komini be Sikaso mara de kono. A be Sikaso Kafo de fana kono. Sanzana ni Sikaso ce ye kilomete 72 ye. Sanzana sigibaa jama hake ye mogo 9396 ye. Dugu seegin (8) de be Sanzana komini kono. Sanzana ; wolsso 1 ; wolsso 2 ; kokuna ; nogolaso ; Segeneni ; getela ; ani Fategela. Fen min ye Sanzana komini sigikene hake ye, an ye kunnafoni min soro Zayeri nemaaw fe o siratage la, o be se ka ke kilomete kene 240 ye, n'o be ben tari 24560 ma.

Sanzana komini ye cikaduguw de ye. Sanzana jama fanba ye Senufow ye. Nka minnanka danmadow ni bamanan damadow ani fulaw ni kado ni bozo danmadow fana be yan.

- **Nininkali** : N'i y'a men ko komini, i ko baaradaw yali i be se k'i da don i ka komini baaradaw la an ye wa ?

Jaabi : Sanzana ye komini kura de ye fen min y'a baaradaw ye, komini sigira kasoro katoliki kerecenw ka sigida be yan. Ka bi 1956 san o kerecen jekulu o ye dogtoroso do dayelen yan. o dogtoroso kelen de b'an ka komini duguw be ka bolo kan. O kofe, komini sigilen ko sen kan, an ye musolajiginso dow dayelen ; kelen be Sanzana kelen be wolsso 1 ; kelen be wolsso 2 i komi n y'a fo cogo min, katoliki kerecenw ka Sigida nana Sanzana ka bi san 1951. San 1960, u ye sarala lakoliso katoliki dayelen komini sigilen ko sen kan, an farala nogon kan ka lakoliso do dayelen. Bi bi in na, sigida jekulu lakoliso kelen be wolsso 1 (Lakoli komin o teri). A kelen fana be wolsso 2 ani kokuna ani segeneni kelen fana be na dayelen an fe nogolaso ninan "CED" kelen be Sanzana yan fana. Nin ye komini ka baara waleyalen danmadow ye.

- **Nininkali** : "CED" ye mun so ye ?

- **Jaabi** : netaa kalanso

- **Nininkali** ; Aw ni komini kono baaradaw cesira be cogo di, i n'a fo CMDT ?

- **Jaabi** : CMDT b'an bara yan ka bi waati jan - komini tilalen don ka ke zayeri fila ye : Sanzana 1 ani Sanzana 2. An ni o Zayeri fila be nemaaw b'an bolo di nogon ma ka baara ke walasa komini ka yiriwa.

- **Nininkali** : e ka komini konomogow ka baara kolo girinw ye jumenw ye ?

- **Jaabi** : Anw koni sigilen be cike de kan komini jama fanba ye cikelaw de ye. Nka monnikela kelen kelen fana be yen. Sanzana konomogow ka baaraketaw ye cike ; baganmara ; ani monni de ye.

- **nininkali** : Diine siratage ko be di ?

- **jaabi** : An be barika da Ala ye, k'o sababu ke diine saba de be nogon

A to be ne 11nan kan

U ko...

Ce b'i banban furu kan a furumuso ladiyane tigitigi koson, nka muso b'i banban furu kan furu yere ladiyane koson.

**Maguma Gabiriyeli Konate
arajo Bamakan (Bamako)**

Maa min binna ji kono ka ban, o t'i miiri sanji kotigebaliya la !

**Felikisi Hufuyesti Buwari
Kodowari peresidan folo**

Mun de kera ni di ne be ne juguya tan ? N y'a kun don wo, n m'a kun don wo, a ju be ne yere la, barisa be te se ka ne juguya ne yere kewale ko.

**Lewonsi Balide Konde
Lagine nagakela do.**

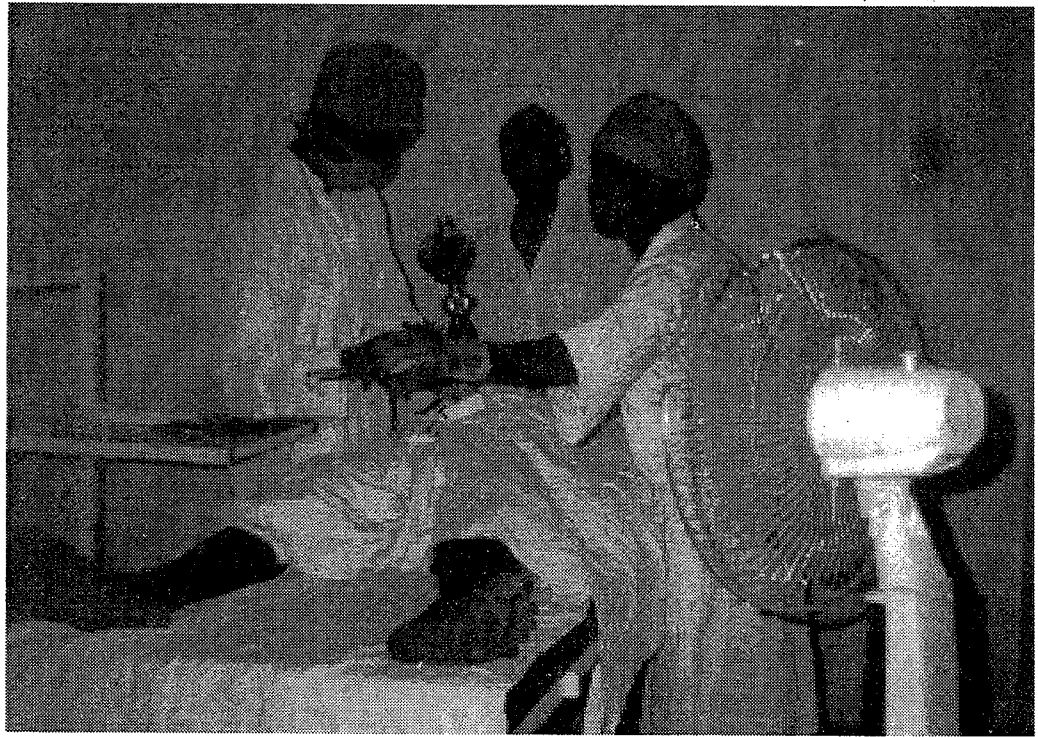
Saya be di ne kono saya were be. Maa min nin bora i la, i kera sayafen ye ; awa, maa min danbe lagosira haali, e fana kera sayafen ye. Nka malo y'a kenye nabaga de ta ye, o de ye saya folo fisaya ni saya filanan ye.

**Seri Moriba Jara
ka bo Jena (Sikaso)**

Senɓɓurafeerelaw n'u ka kasaaraw

An be don min na i ko bi, senɓɓurafeerelaw hake yere bɛna caya ni furaw sanbagaw ye dugubaw kɔɔ ani togodaw la ; bɔɔnw kɔɔ ani dogofiyɛw la ; hali gaw kɔɔ, bɛɛ n'a nagakɔɔ-furafeerela don. Sɛgenbanfura ; kɔɔjafuru i kɔɔnabanaw furaw ni pasadimifuraw ni fura caman werɛw.

Fan bɛɛ an be fura ninnu senɓɓu-san ani k'u senɓɓu-ta ka sɔɔ an ma se dogɔɔɔ ma sanko k'a don kɔɔlo jugu min be se k'an bɔɔ fura tataw kasaarako la. An k'a don ko fura bɛɛ tako jugu ye pɔɔni de ye min, hali n'a be keneya waatini sawura di a tabaga ma, a b'a sosogo a bɛɛn n'a samanɛɛ an'a kɔɔfɛn tɔw la taalen jɛfɛ. Bi, senɓɓurako kelen be jagalenba ka sodagako ye : "ale min b'a tobi, a b'a don k'a te ko kunma. A b'a sigi dunbaga minnu kɔɔ, olu b'a don ko fiɛbi-lafɛn gansan don". Senɓɓurafeerela ninnu si kelen te yen min be ko kalama banako la. Awa, min-

N'an man kenɛ, an ka se dogɔɔɔso la, o de ka fisa

nu b'a san k'a ta, olu yere b'a don k'a bɔyɔɔ sabatilen te, k'a maracogo ma ji ; ko a feerebaga te dɔwɛɛ ye nafolonina gansan ko, hali n'ale ka jagofɛn sanbaga do de nin be to a la.

An dun be don min na i ko bi, dogɔɔɔso ni dogɔɔɔɔntanya te. N'a ko tɛna ke dugu bɛɛ n'a ka

dogɔɔɔso ye sa de. O kanma, a kafisa an ka t'an yɛɛɛɛɛ folo dogɔɔɔso la, k'an ka bana kun n'a taabolo don, ani a danma fura tigitigi. Kasaara t'o de ko, awa o de keneya ye keneya lakika ye.

N hakili b'a la ko dogɔɔɔɔ Benicini Fofana delila k'a fo a ka masalɛn do senɓɓu ko : "Senɓɓura den kelen tali be kunɔɔɔɔ kelen dogɔɔɔsolada lasɛ mogo ma.. O yere y'a ala-taanuda ye !". Ala ka hɛɛ dogɔɔɔ Benicini na. An be don min na i ko bi, nin kasaara yan-galen b'an ka jamanadenw kunnɛ, o ye senɓɓurafeerelaw n'a furaw tabagaw ye. Kɔɔbara te ko awa, fura o fure, n'o ye adamden joli lasɔɔ, a b'a ka baara ke fari-kolo kan, numan walima juguman.

Tumani Yalam Sidibe

Foyi te farikolo keneya bo

Nuhu Tarawele, Nciba komini meri

Nciba komini ye dugu 18 faralen ye ngon kan ka ke komini belebele kelen ye, min faaba ye Falaje. O ye dugu ye min be Negela kubeda fe, kati kafo, kulukoro mara la. A ni Bamako ce ye kilometere 90 ye bayanfan fe, a ni Negela ce ye kilometere 42 ye kenekayanfan fe ka digi tilebin kan. Nciba komini jama hake ye maa 22000 ye, a dugukolo kene konya ye kilometere kare 264 (264 km²) ye. Siya caman be Nciba komini kono, minnu fanba ye bamananw ye, ka fara fulaw ni marakaw ani kadaw ni mosiw kan, minnu ka baara fanba ye sene ni baganmara ani nakobaara ni jago misenw ye. Nciba komini ni komini minnu be danbo, olu ye : Daban komini, o b'a ni keneka ce, Bosofala komini, o b'a ni tilebin ce, kalifabugu komini, o b'a ni bayanfan ce, jedugu (torodo) komini, o b'a ni koron ce.

- Fen min ye Nciba komini sigidaw cogoya yere ye, kuluw ni dugumugu ani jibasigiyoro kelen be k'a lamini, minnu be sene.

- A jiko nasira fe, u jigi ye bawulen ni kojima caman ye.

- Keneyako sira fe, kerecenw ka

Nciba komini kibaruya

kenyereye dogtoroso kelen ni mu-sojiginso fila, jiburula ta, ni Basabuguta.

- Kalanko : Kerecenw ka kenyerere lakoliso do be komini kono min b'a ta san folo fo ka taa se san konontonnan ma.

- Goferenama ka lakoliso be dugu duuru la komini kono minnu ye : jiburula, Basabugu, Ceserebugu, jisumalen, ani Sojebugu.

- Dugumaaw yere togola - lakoliso be komini dugu wolonwula kono, minnu ye : Siranindo, konkun. Zanbugu, Mamaribugu, Bunbundo, Npiyebugu, Bakuma I, Ntekedo.

- Foroba cakadaba Saba be Nciba komini kono, minnu ye :

- Otivale (OHVN)

- OPNBB (Faso ka ji ni kungo la kanabaarabolo)

- Silakayeri (Slacaer) ka baganla baara bolofara.

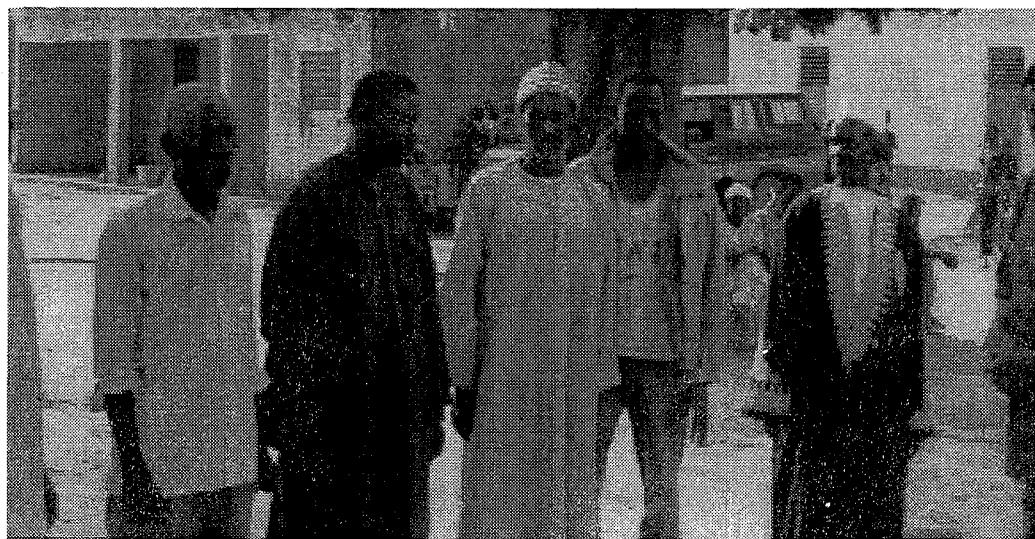
Munun ni cesiri ani timinandiya min be Nciba komini kono, O hukumu kono, jekabaara sebennikela do ye taama ke Nciba komini kono. Kunafoni minnu sorola olu file :

Seku jalo ka fo la, ale min ye Nciba komini

meri Nuhum Tarawele ka dankan folo ye, ko yelemaba min donna jamana kono san 1991, marisikalo la,

n'o nana ni mara cemaboli ye fo ka se komini 703 soroli ma jamana kono, ni Nciba komini b'ola. A ko n'i y'a ye ko komini in togo dara ko Nciba komini, ko dowere te, Nciba ye maatogo ye min dara komini na. Ka d'a kan, ni maa min sera Negela kubeda la ka Nciba kungo nininkali ke, maaw be do fi ye a kan. Nka sann'o ce, an be do fo aw ye Nciba kungo kan. Ale ye kabila belebele ye Negela Kubeda la min bonya ye dugu duuru hake ye, minnu ye : Daban, Falaje, Siyenu, Sojebugu, ani Ncibanin yere min kakoro ni dugu in to naani bee ye, olu de be wele ko Nciba kungo. Seku jalo ka fo la, mara cemaboli selen Negela kubeda la, Ncibakungo tilala komini belebele fila ye n'olu ye : Daban komini ni Falaje komini ye, n'o be wele ko Nciba komini. O hukumu kono, Nciba komini meri ka dankan folo Seku Jalo da sera kuma nafama caman ma ka f'an ye, u ka meri baarakelaw ni komini jama n'u demengonw ka cesiri kan komini yiriwalibaaraw waleyali la. A ko kabini kominiko daminena, olu ka maa minnu tun be taa u ka senko jenenabo Negela, n'o taama geleya

A to be ne 9 nan kan

Ni baaranngon numanya be sen kan, komini baara bee be cogoya

Ne 8 nan to

tun be ke sababu ye ka gelaya don u ka ko caman na, i n'a fo denw wosebenkow n'a jogonnaw, olu bee soroli nogoyara bi olu ka komini dugu 18 bee lajelen kono. A ko fen min ye yiriwalibaara tow ye n'olu nafa be se komini jama bee ma, k'u ye do k'olu fana na, i n'a fo meriso joli, ni lakoliso joli. Seku jalo ka fo la, nafolo min donna lakoliso joli dafa, o be se sefawari dorome miliyon mugan ni woro (d 26.000.000) ma, min keme o keme ; dugu ka bota ker'a la dorome mugan (d 20) ye.

Fen min ye meriso joli ye, o ni lakoliso ta bee kera cogoya kelen ye. Keme o keme, dugu ka bota kera ye. Dorome mugan (d 20) ye. An ni Seku jalo ka kuma jogonya senfe, a da sera "pon" do joliko ma, min ka kan ka ke meri fe, ni Ala y'a nogoya. O temenen ko, a ni Nciba komini meri sebenko penabobaga Mamadu sidiki kulubali ye bara fana ke. Ka d'a kan, bamananw b'a fu ka kuma do la, ko "Mori bee n'a joyoro don misiri kono". O hukumu kono, ole ye kunnafoni caman d'an ma Nciba komini jama ni demejekuluw ka cesiraw kan yiriwalibaaraw waleyali ta fan fe. A da sera demejekulu caman togo ma, minnu bolo ni u bolo be jogon bolo, i n'a fo : "A kodofu", "Apedofu", "Adeki", "Owiwu", "Asidesi", "Asimu", "Ansanbulu" : Ninnu ye demejekulu ye minnu y'u joyoro fa Nciba komini demenina yiriwalibaaraw sira bee lajelen fe.

- Fen min "A kodofu" joyoro ye, Mamadu S. Kulubali ka fo la, a ye kominiko faamuyaliwalew kalan ke meri baarakelaw kun, walasa u be se k'u ka ketaw don, k'u faamu, ni k'u waleya ;

- "Apedofu" joyoro : Ale y'a nesin balikukalanko ma, Ka d'a kan, a ye balikukalanso 2 jo dugu 2 la, minnu ye : jisumalen ni Mamaribugu ye. O temenen ko, a ye nosimasin 2 di dugu 2 maaw ma,

Baara be sen kan a nema Nciba komini kono

n'olu Ceserebugu, ni jisumalen ye. U tun ye nakobaara waleyali damine, n k'o ma sira soro kosebe.

- "Adeki" : Ale y'a disi da dugu denmisenw ka kalanko kan ka masoro, a ye dugu yere togola lakoliso 7 jo komini dugu 7 na, minnu ye : konkun Zanbugu, Siranintulu, Mamaribugu, Bakunma i ni fi nan, Npiyebugu, Bumundo ani Ntekedo. Nin kalansow jolen kera sababu ye ka belebele bo denmisenw ka yorojantaama segenw n'a kogon munun na, ka kalanko sinsin komini kono kosebe.

"Owiwu" : Ale y'a jira ko ni ji ma labolike yoro o yoro, ko yen sigi te sabati abada.

O siratige la, a ye kolonba 2 sen dugu 2 kono, n'olu ye ; Bakunma folo ni filanan ye, ka da o maaw ka jikogelaya kan.

"ASIDESI" : Ale y'a jira Nciba komini jama la laadilikan na, ko sidabana-ko ni banajugu were, k'olu ye wulibali ye. I n'a fo damajalan n'a jogonnaw, an da ma se minnu ma.

"ASIMU" : Ale ye demejekulu belebele ye Nciba komini kono, min ye baarabaw ke minnu nafoo mume be se sefawari dorome miliyon 50 (d 50.000.000) ma ce w ni musow ani denmisenw demeni siraw fe, i n'a fo nosimansin ko, senekeminenko, ka fara kalanko kan. Bamananw k'u ka

kuma do la, ko" bore lankolon te jo".

- O hukumu kono, "Ansanbulu" y'a nesin dunkafa sabatili siraw boli ma Nciba komini kono. Ka d'a kan, a ye nafolomugu sefawari dorome ba keme ni bi koronton (d 190.000) de Nciba komini maaw ma walasa u be se ka balomara jigine jo, ka fara nosimansin o fila kan minnu dira Mamaribugu musow ni konkun zanbugu musow ma. Walasa baloko be nogoya gelayaw waatiw la. Nin demejekuluba wolonwula ni Nciba komini bolo de be jogon bolo komini yiriwalibaaraw waleyali siraw bee fe.

Mamadou S. Kulubali ka fo la. Fen min ye diimeko fana nasira ye "AMA" (Silamedine ka jetaatonba farafinna kono), ale y'a seko ke diine demeni na Nciba komini kono ni misiriw ni madarasasow joli ye walasa diine be taa ne, ka fara desebagatow demeni kan. Ninnu n'a jogonnaw kera mara cemaboli nafaw ye Nciba komini kono.

O temenen ko, Seku jalo da sera gelayaw ma, minnu be se ka ke sababu ye ka komini ka jetaa segin a ko, i n'a fo jogonfaamubaliya, nisongosarabaliya, komini faaba n'a farakandugu ni jogon ce sirako samine waati, kunnafoniko, keneya ko, ka fara kalanko kan. Ninnu ye

A to be ne 10 nan kan

Ɗe 9nan to

geleyaw ye, minnu waleyalibaliya be se ka komini ka netaa segin a ko. feere minnu tegera walasa ka fura soro geleyaw la. Seku jalo ka fo la, komini 4 minnu be Negela Kube-da fe, n'olu ye : Nciba domini, Daban komini, Jedugu (Torodo) komini, ani Bosofala komini. Nin komini ninnu jera ka jekuluba sigi senkan, k'o togo da ko jekabaara. A ka fo, la, jekulu in sigikun kera walasa komini 4 ninnu jama bee lajelen be se k'u bolo di jogon ma ka baara ke komini ninnu bee konon. An be don min na i n'a fo bi. Seku Jalo ka fo la, jekuluba in ye baara caman boloda minnu bena waleya don nataw la. O temenen ko a ko Nciba komini be wulikajo la walasa ka keneya saba-

ti ni Sesi komu (CSCOM) joli ye u ka komini konon.
 Kumalaban : Seku Jalo y'a jira a ka kumalaban na ko ni maa kunko tara k'a da a yere kun, ko i ma kan k'i jigi da maa were kan cogoya si la. N'a ma ne k'i y'i jigi da maa were kan, siga fosi t'a la, i be ke koma ye.
 O hukumu konon, bamananw b'a f'u ka kuma do la, ko : "Nansama te bo kogon la". O tuma, k'a b'a nini Nciba komini dugu 18 jama bee lajelen fe, u k'u bolo di jogon ma, ben ni keleya ani jogonfaamu konon, walasa sigida be taa ne.
 An b'aw ladonniya ko Nciba komini jama ka senefen fanba ye : sajo, keninge, kaba, ani so ye.
 Fen min ye a nafolomafen senetaw ye olu ye : koori, tiga, ani nakofenw.

Kolosili : Nin baara in kera Nciba komini nemaaba duuru (5) ka deme konon, minnu ye : Seku Jalo meri ka dankan folo.
 - Mamadu Sidiki Kulubali sebenkow, nenabobaa
 - Sumayila Tarawele, nafolokow nenabobaa.
 - Doseke Tarawele
 - Bakari Ngolo Tarawele
 - Mamadi Ba.
 Ninnu ka cesiri konon, baara kera a nema.
 O siratige la, jekabaara nemaayaso k'a ka foli ni walejumandon be ka nesin Nciba komini meri n'a baarakajogonw bee ma, k'a sabu ke u ka ciden kunben cogo numan ye.

Yussufu Fane

Jamana baarada ni Ofisi-ri ka bolodijogon-mataama

Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ye gferenama ka cakada ye, min sigikun ye ka senekelaw deme, ani k'u bila sira walasa dunkafa be sabati jamana jkonon seneko ta fan fe. O senefenw fanba ye malo ye, ka fara senefen werew kan. Ofisi-iri be musow fana deme yiriwali siraw bee fe. O temenen ko, a be balikukalan fana sinsin a ka senekelaw ka sigidaw konon. Cew ni musow kanma ka d'a kan, dije baara o baara ni adamen b'a ke bi, a te ne i bolo abada n'i ti bolo dayoro don.

Fen min ye jamana baarada fana ka lahalaw ye, ale ye cakada ye min ka baaraw nesinnen be kunnafonikow ni gafedilanw ma tubabu kan ni an ka kanw na.

O temenen ko, Arajo 8 jogonna b'a bolo an ka marayoro dugu dow la, i n'a fo : joro ni Jema, Kayi mara konon. Ani kulukoro, Segu, Moti, Tumutu, jene, kucala. Koperatifu jamana cesirilen be balikukalan yiriwalibaaraw fe. O hukumu konon, nemaadankan Mamudu Sidi-be ye tilesabataama ke Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ka baarabolo dugu seegin (8) konon. Taama jin daminena Okutoburukalo jtile 23, San 2003, ka ta a kuncu a tile 25. Taama in

nesinnen tun be baarajogonyajekulu dow sigili ma sen kan Ofisi-iri baarakajogon senekelaw ni jamana baarada ni jogon ce, Ofisi-iri ka yamaruya konon jekulu ninnu yere sigikun jonjon ye Ofisi-iri balikukalan karamogow n'a kalanderi jolenw ni jamana baarada ka balodi jogonma de ye ka baara ke walasa an ka kanw be se ka yiriwa cogo min donniya ta fan fe. Taama in sirafe, nemaadankan ni jamana baarada ka kunnafoniseben min be wele ko Jekabaara sebennikela do tun be jogonfe, ka fara Ofisi-iri ka ciden do kan min ka baara nesinnen be u ka balikukalanko kolosili ma, n'o tun ye an balimake yusufu watara ye. Taama in senfe, nemaadan kan n'a nafemaaw ye Ofisi-iri ka baarakemara dugu 8 yaala, minnu ye : Tamani, Jara, konodiminin, Babugu, joro, Soke, Sinsanin, ani Farako ye. Nin dugu ninnu kelen kelenna bee la, Ofisi-iri nema ni Jamana baarada nema ka dije konon, jamana baarada nemaadankan ni Ofisi-iri ka ciden min tun be jogon fe taama in senfe, u jera ka jekulu sigi senkan, minnu ni jamana baarada be n'u bolo di jogon ma baarakajogonya hukumu konon, walasa ka sannayelen di an ka kanw sabatili ma

an ka jamana konon.

Jekuluw nemaaw togo n'u jamu an'u bo duguw file :

1. Tamani : Ali Kulubali
2. Jara : Siyaka Tarawele
3. Konodimini : Hamidu Tangara
4. Babugu : Bakari Kulubali
5. Joro : Bapini Tatinanko ka bo Koyila Marakala
6. Soke : Nbariku Kone
7. Sinsanin : Sidi Mohamedi Kante n'u ko Bade
8. Farako : Abudulayi Sako ka bo karmalen.

O tuma, an be Jekabaara kalanbagaw ladonniya, Mali konon, an'a kakan, kerengerenneya la Segu mara maaw, ko nin jekulu nema minnu togo dilen file aw ma nin ye n'u ni jamana baarada be baara ke jogon fe, n'a mago jora jamana baarada ka kunnafonisebenw n'u ka gafe bolenw na minnu sebennen don an ka faso kanw na, a' b'u soro u kelen-kelenna bee bolo, k'a damine nowanburukalo la.

Kolosili : Nin baara in kera ka ne an balimake Yusufu Watara ka timinandiya n'a ka cesiri konon.

Yusufu Fane

Ɔ 6 nan to

soro Sanzana yan, benkola kono : Tontigiw be yan, n'o ye sira koro maaw ye ; silamaw be yan, n'o ye Mohamadu (kisi ni nɛɛma b'a ye) ka mɔgow ye ; kerecɛnw, be yan, n'o ye kirisita - denw ye. O n'a ta o ta, ben de be mɔgow cɛ Sanzana komini kono yan diinsko ni baarakɛnɔgonya ani siginɔgonya kono.

- Nininkali ; Benkola be cogo di aw komini nɛmaaw n'aw sugandibagaw cɛ ?

- Jaabi : Baara si tɛ yen ni gɛleya t'a la kokura bɛɛ damine ye sigasiga ye. Nka nɔgonfaamu be na dɔnin - dɔnin de ka bi anw sigira komini kunna, an ma o si gɛleyaba soro takisi ni lenpo saraliko la. Maa caman y'a faamuya an ka komini kono yan, ko komini tɛ se ka yiriwa kasoro bɛɛ m'i joyoro fa. N be ka kuma e fɛ nin waati min na, komini takisi n'a lenpo %80 kuuru sarala ka ban. Dugu dɔw yɛɛ be ye minnu y'u ta bɛɛ sara ka ban. Dugu min ma caman sara, o be %54 na. Min be da o kan, o be %72 na. Dugu to w be yelen o sanfɛ. An ka foli be Ala ye o la. An ka foli b'an ka jama fana ye o hakilinumantigiya la. San 2001, dugu bɛɛ ka lenpo %100 sarala. Nk'o n'a ta bɛɛ, maa danmadɔnin be ye yɛɛsakokɛlaw ye. Olu y'a faamu ko demokarasi (jɛmufanga) koro ye fasolagosi de ye. cɛmance lakoliso (Segon Sikili) dayɛlɛna an fɛ yan fana ninan yɛɛ. O kalanden folow ye toɔdiya soro defu (DEF) la ni %71 ye ! O koro ye ko mɔgo bɛɛ be k'u cɛsiri walasa kow ka sira soro.

- Nininkali : An y'a faamu ko baara caman kɛra. Nka e be se k'i bolo sin baara jumɛn ma komini ka kunnawo-loko la ?

- Jaabi : ka bi anw sigira komini kunna, an y'an nɛsin ko danma - danma ma : kalanko ani kunnafoniko kalanko siratɛge la an ye caman fo an ka lakoliko taabolo kan ka ban. Kunnafoni dili ko la, an ye sigida arajoso do sigi. An y'o arajoso toɔda senufokan na ko : "arajo Cinporogo". O koro ye bamanankan na ko "Badenya". Ka fara o kan, jan y'an seko ke walasa nɛgɛjuru cida (telefoni) ka sigi

Zanzana komini lakoliso kura joli baaraw

Sanzana. O kɛra Telefoni-sira tanniwooro fana b'an bara yan a san kelen file nin ye. O koro ye ko foroba telefoni bolen ko yen, telefonibara be du 16 de kono an ka komini na yan. Ka fara o kan, an y'a ye ko ladalako dɔw tun be an fe yan, an be se ka barika don minnu na. O siratɛge la, an ye barika don an ka ladalatu la. Ladalatuw ka ca Sanzana komini kono. Nk'an ni jama sigira ka ladalatu 20 sugandi k'olu ninmaya An y'a ye ko jiri caman tun b'an ka sigida la minnu be silatunusira kan. Ni dun ko ladalatu, ji ko jiriw de Nagan dɔw ani fɛnɛnɛnɛma dɔw fana b'an ka sigida la minnu be silatunusira kan. An ko n'an ye barika don an ka ladalatuw ma, o fɛn silatunuta caman be lakisi. O la an ni jama benna k'a ta san 2000 la ka na se bi ma, an ye jiri caman turu. An ye jiriw turu minnu si bora jamana wɛɛw kono.

An y'an ka sigida ladalajiri caman fana turu, i n'a fo siw ; nɛɛw ; bananw ; ani caman wɛɛw. Maanisondiyajiri caman fana turula an fe. A damine na, an ye jiri hake 9000 de turuli boloda. An y'o waleya ani ka sumajiri 2500 nɔgon fana turu. An ye ladalatu tari 73 de ninmaya komini dugu bɛɛ kono. San 2001, an ye ladalajiri ni jiri wɛɛw hake 7750 de turu. Ladalajiri turulen y'o hake la ju 4928 ye. O kofɛ, san 2002, an ye jiriju 5257 turu. N'i y'a laje, san fila kono, an ka jiri turuta bolodalen tun ye 9000 de ye. Nk'a labanna ju 12997 de turu la. An y'o jirihake min turu, o %80 de nɛna. O be se ka sɛgɛsɛge nɔgola-soyanfan fɛ. Jiri turulenw la, hake

7137 y'an barajiriw ye kɔfɛjiri lananenw hake kɛra 5860 ye. Ninan, sigida taabolo minisiri nana baara do juboli la an fe yan. O kɛra san 2003 zuwenkalo tile 22. O kofɛ denmiscɛ caman bora yoro wɛɛ la ka na an bara yan (lakoliden 125). Olu ye dɔgokun kelen ke Sanzana yan. Olu bora Sanzana komini teriya sigida bɛɛ kono ka na (Sikaso ani yoro wɛɛw). Olu ka dɔgokun kelen an bara yan, o kɛra nɛnajɛba ye, ani jirituru. An n'u jɛra ka jirisun 4000 de turu. Jirisun 500 de turula o senfɛ an ka dugu kelen-kelen bɛɛ kono.

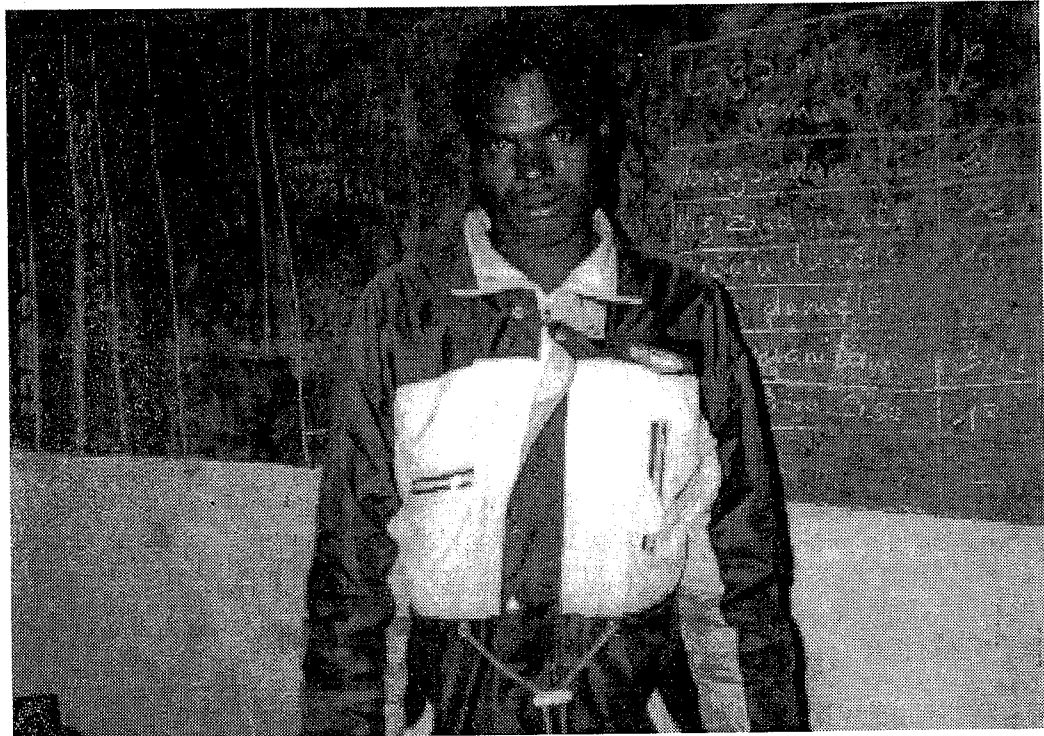
Nin bɛɛ b'a jira k'an be baara la an ka komini kono yan, hali ni toba kɛta wɛɛ bɛɛ, barisa adamaden ka balo don bɛɛ n'a ka baara kɛta don. Fɛn min y'an ka arajoso "Cinporogo" ye, ale be lamɛn dugu 70 ni ko kono. Awa a joyoro fana ka bon cikɛlaw bilasirali la cikɛ taabolo kɛko numan ani cikɛ yiriwafɛɛɛ kuraw jɛnsenni na.

- Nininkali : I ka kumakun cɛ.

Ne be n ka komini cɛw n'a musow bɛɛ fo, ani ka Ala taanu. Benkola ni nɔgonfaamuya de b'an ka jama bɛɛ ni nɔgon cɛ. Awa, fɛn min ye yiriwabaaraw taabolo ye, bɛɛ lajɛlen y'a don ko maa wɛɛ tena anw ka komini baara anw yɛɛ nɔna. O de kanma an n'u be nɔgonfɛ waati bɛɛ sigida ka nɛtaabaaraw waleyali la. Ala k'o hakilina taa nɛ. N b'u bɛɛ fo haali o yɛɛyɛbaara kɛko numan na, barisa anw tɛ se ka kuma ka wasa olu ka wulikajo ko. U dun y'o ke a nɛna.

**Nininkali kɛbaga
Tumani Yalam Sidibe**

Nsiirin : Siginogonjuguya ma ni

Daramani Sise, Nogolaso balikukalanden jolen do

Nin kera nturaba saba ye. U saba taar'u sigi kungo kono bin-mayorodo la walasa ka fere u ka bindun ma. Don o don, nturaba saba ninnu be taa dumuni ke nogon fe. Wa, u be bin soro u sako ma fana. Misiw tora o nisondiya de la u ka siginogonya kono. Don do, kungo jara waraba kongoto nana wuli k'a be taa a yaala ka dumuni jini. Jara y'i sendon, k'i bolo don, a ma foyi dunta soro. A ye kungo bee k'a senno ye, hali a ma konodenni y'a ne na. A yaalato balara ka taa bo misiw kan bindun na. Nka i k'a don misiw yeli fana kera kamanagankoba ye jara bolo. Bawo a y'a don k'a kelen te se misi saba ninnu bee la. Misi saba ninnu tun ye misi je ; misi fin ani misi bilenma de ye. Jara y'i kanto a yere kono ko " n'a y'a soro misi ninnu be nogonfe u ka siginogonya kono, kongo be ne jara faga bi. Siga den kelen t'o la. Nka, n'u ma ke nogon fe, ne jara n'u kelen kelen bee ke n balo ye kelen kelen. Jara y'o hakili soro yoro min na, a y'i madon misi ninnu na. Misi saba bee

y'u ka bindun lajo k'u ta ke jara lajeli ye. Jara sinna k'i kanto misi je ni misi fin ma ko : "Aw fila si sen t'a la. Ne ni misi bilenman de be nogon na !". O kuma folen jara fe, misi je ni misi fin fana y'a ke juguya ye. U ma son ka misi bilenman deme. Jara girinna ka da misi bilenman kan k'o ta k'a fili sanfe. A binna k'a kan kari. Jara y'i fa a joli la an"a sogo, ka soro k'i kodon a to la ka taa. Misi je ni misi fin fana temena u ka bindun fe, hali misi bilenman hinc ma don u la.

O don duguje filanan, misi je ni misi fin taara bindun na o yoro kelen na. U b'u ka dumuni na tuma min, soonin u ye jara nato ye. Jara sera u koro. U fila bee ye bindun lajo, k'a ke jara lajeli ye. Jara y'a don k'ale kelen te se misi fila ninnu na minke, a y'i kanto misi je ma ko : i sen t'a la. Ne ni misi fin de be nogon na. O kuma folen jara fe, misi je y'a ke juguya ye. A ma son ka misi fin deme. Jara y'i ke misi fin kan k'o kan kari. Ay'i fa a joli n'o sogo la, ka soro ka teme n'a yere ye.

Misi je fana temena a ka bindun

fe. Ala ni juguya bolo, hali misi fin hinc m'a mine.

O duguseje sabanan, misi je nana a ka bindun damine. Tile be na se kuncu tuma min na, jara ka kongo y'a lawuli. A sinna misi je ka bindunyoro ma, ka t'o kelenpe soro dumuni na. Jara nisondiyalen ye misi ye fo. Misi je ye foli lamine. Jara y'i kanto a ma ko : misi je, i k'a don ne b'i dun bi de. Hali i ban t'o la ! Bawo, aw tun be se ne na don min na, aw ka nogonjuguya y'aw bali ka je ka ne jara kele. Wa, o juguya kelen de y'aw kelen kelen bee ke ne dahirime ye. Misi je nimisalenba ko a be jara deli yoro min na, jara y'i ke a kan k'a kan kari. Jara y'i fa a fana joli n'a sogo la, ka teme n'a yere ye.

Min de ye nin labanko juguya in lase nturaba saba ma ? Juguya !

O la, i k'a don, siginogonjuguya ma ni. Nogondeme de be sigi diya ka here caya.

Daramani Sise

Ka bo Nogolaso, Kijan mara la (Sikaso)

Jekabaara

Labolikuntigi Seben nekulu kuntigui

Tumani Yalam Sidibe
Seben nekulu

Yusufu Fane

Bakari Sangare

Usumani N Tarawele (CMDT)

Tumani Yalam Sidibe
Demejonw

Fanta Kulubali

Idirisa Setigi Sako

Bonifasi Danbele
Tegenw kebaga

Yakuba Jara ko Kayi

Labnbaga oridinatori la

Worokiyatu So
Baarakononw

CMDT-World Wision - Ofisi Nizeri -

Ofisi iri- OHVN

Hake bota : 11000

Batakisira : 2043

Negejurusira : 229 62 89

Jamana baarada - Seki zayedi togola
sira- Hamudalayi kin - Bamako